

vzdělávají zároveň čtenářští „čtvrťáci“ i „sedmáci“. *Dílna čtení umožní pracovat zároveň individuálně i společně*, každý žák má knihu přiměřenou své aktuální čtenářské úrovni.

Vlivem počítačových her, reklam, klipů, akčních filmů s prudkými střihy a obecně přemírou podnětů ovlivňuje činnost v hodinách velmi významně **snížená doba soustředění, výrazně zhoršená koncentrace pozornosti**. Stále častější bývají situace, kdy žáci vydrží maximálně 5 - 8 minut, pak nastávají problémy. Napomínání situaci neřeší, žáci nejsou schopni udržet pozornost a ovládnout se. Nervózně ťukají tužkou, mají tiky v obličejí... I v tomto případě pomáhá *dílna čtení*, která **prodlužuje dobu soustředění a zlepšuje koncentraci žáků**.

Možnosti literární výchovy

„OSLEPLÁ CESTA“¹

1. **Čtení z čítanek** + následné úkoly (namaluj obrázek, vyhledej odpověď na uzavřenou otázku, vypiš postavy...)
2. **Literární nauka**

Faktografické údaje o autorech, knihách, směrech, středo- až vysokoškolský způsob načerpávání informací „o literatuře“.

Proč „osleplá“ cesta přestala fungovat? Velkou roli sehrávají výše uvedené problémy (snížená gramotnost, velké rozdíly mezi žáky, snížená doba soustředění). Vliv má také zhoršené kulturní zázemí v rodině a společnosti a z toho vyplývající velmi malé využití literárních faktů a informací. Děti poznatky nemohou využít už ani samoučelně ve vědomostních soutěžích, neboť jejich místo zaujaly reality show, v nichž nepotřebujete vědomosti žádné.

V hodinách, kde se tradičně pracuje s čítankovými texty, v současnosti žáci často nechápou smysl přečtených textů, nesmějí se na očekávaných místech, nesoustředí se, nebaví je to. Texty vhodné pro doplnění „literární nauky“ jsou pro děti příliš náročné, např. epos o *Gilgamešovi*, *Staré pověsti české*, *Don Quijote*, ale už i Jules Verne. Maximálně jsou použity jako užitkový text a vyhledávají se správné odpovědi.

Nebudují se a neprohlubují čtenářské dovednosti a především klasické čtenářství (vědomé chtěné čtení).

„MOŽNÉ CESTY“

1. **Dílna čtení**
2. **Čtenářské strategie** (shrnutí, vyjasňování, předvídání a kladení otázek, literární kroužky s rolí umělec-ilustrátor, spisovatel, literární osvětlovač... - viz použitá literatura)
3. **Literární hodiny** (propracované činnosti s tvořivými výstupy - texty, projekty...)

Dílna čtení

Cíle: rozvíjení vědomého čtenářství a vytváření kladného vztahu k vlastní četbě, motivace pro celoživotní učení

Obsah dílny: souvislá četba beletristického textu, hovory o knihách - písemné přemýšlení nad knihami, referát o knize, zápisy z četby, seznam přečtených knih, podvojný/trojité deník, dopisy, sebehodnocení četby

Funkční dílna čtení

- žáci mají pravidelně alespoň jednou týdně **přímo v hodinách českého jazyka** prostor 20 - 30 minut na samostatné souvislé čtení